

ENONTEKIÖ

Enontekiön kunnan koulukuljetussääntö
17.11.2020 alkaen

Enontekiön kunnan koulukuljetussääntö

Enontekiön elinvoimalautakunta 17.11.2020 §

Kuljetussääntö on voimassa 17.11.2020 alkaen. Sääntö kumoaa aiemmat päätökset sekä esiopetuksen että perusopetuksen ja lukion oppilaiden osalta.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Oppilaskuljetuksia koskeva lainsäädäntö
2. Kuljetusten myöntämisen perusteet
 - 2.1 Harkinnanvarainen oikeus kuljetuksiin
 - 2.1.1 Matkan vaarallisuus
 - 2.1.2 Matkan vaikeus ja rasittavuus
 - 2.2 Matkan mittaaminen
 - 2.3 Kuljetuksen järjestäminen
 - 2.4 Odottaminen
 - 2.5 Kuljetusavustus
 - 2.6 Tapaturmista aiheutuneet kuljetukset
 - 2.7 Sairastuminen kesken koulupäivän
 - 2.8 Ohjattuun aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat kuljetusoppilaat
 - 2.9 Tukiopetukseen tai jälki-istuntoon osallistuvat oppilaat
 - 2.10 Muu peruste
3. Tehtävät ja ohjeet
 - 3.1 Oppilaan ja huoltajan muistilista
 - 3.2 Koulun muistilista
 - 3.3 Kuljettajan/liikennöitsijän muistilista
4. Poikkeustilanteet
 - 4.1 Onnettomuus
 - 4.2 Linja-auto tai taksi ei saavu pysäkille
 - 4.3 Vahinko- ja ilkivaltatapaukset
5. Koulukuljetusten yhteystiedot
 - 5.1 Enontekiön kunta
 - 5.2 Päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit
 - 5.3. Perusopetuksen koulut, esikoulut

1. OPPILASKULJETUKSIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Perusopetuslaki 32 §:

”Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (19.12.2003/1139)

Enontekiön kunnassa riittävänä korvauksena myönnetään valtion matkustussäännön mukainen kilometrikorvaus ilman erityiskorotuksia.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoitoon lasten päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä. (8.4.2011/324)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.”

Lisäksi koulukuljetuksissa noudatetaan seuraavia lakeja ja asetuksia:

- Liikenne- ja viestintäministeriön asetus koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä (553/2006)
- Laki alkolukon käytöstä koulu- ja päivähoitokuljetuksissa (1110/2010)
- Taksiliikennelaki (217/2007)
- Laki tieliikennelain muuttamisesta; turvavyösäädökset (234/2006)
- Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006)
- Koulukuljetusopas, Opetushallituksen julkaisu 2011

2. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Kuljetuksista päätetään perusopetuslain ja Enontekiön kunnan päätösten mukaisesti. (Enontekiön kunnan hallintosääntö)

Perusopetuksessa kuljetusedun saanut oppilas saattaa joutua kulkemaan osan koulumatkasta omin neuvoin kuljetusreittein varten.

Jos lapsi tulee varhaiskasvatukseen ennen esiopetusta tai jää varhaiskasvatukseen esiopetuksen jälkeen, kunta ei järjestä kuljetusta. Suoraan esiopetukseen tuleva tai suoraan esiopetuksesta kotiin lähtevälle lapselle järjestetään kuljetus. Mikäli huoltaja hakee lapselle esiopetuspaikaksi muun kuin kunnan osoittaman esiopetuspaikan ja hakemus hyväksytään, kuljetusta ei järjestetä. Kuljetusta ei myöskään järjestetä, mikäli huoltaja haluaa muista kuin opetuksen järjestämiseen (esim. kielivalinta) liittyvistä syistä lapsensa muuhun kuin kunnan ensisijaisena osoittaman esiopetus- tai koulupaikan (ns. toissijainen esiopetuspaikka tai koulu).

Oppilaan oikeus maksuttomaan kuljetukseen ensisijaiseen esiopetuspaikkaan tai kouluun määräytyy väestörekisterin mukaisen asuinpaikan perusteella.

Kuljetuksia järjestetään vain kuljetusoppilaille.

Opetustoimi toimittaa liikennöitsijöille luettelon kuljetettavista oppilaista ennen kuljetusten alkamista.

Jos lapsen huoltajilla on yhteishuoltajuus ja he asuvat eri osoitteissa, lapsi saa kuljetuksen lähimpään kouluun siitä osoitteesta, johon hän on väestörekisterikeskuksen mukaan merkitty. Mikäli lapsi asuu väliaikaisesti toisen huoltajan luona, se ei tuo kuljetusoikeutta. Oppilaan huoltajien vapaa-ajan matkoista jne. johtuva oppilaan väliaikainen asuminen jossain muualla kuin vakinaisessa kodissa ei tuo kuljetusoikeutta.

Kaverikyytiä ei järjestetä, vaikka kuljetuksessa olisi tilaa ja oppilas maksaisi matkasta (opetustoimen järjestäjän vastuu).

Kunta ei ole velvollinen korvaamaan huoltajan ajamia tai tilaamia taksikyytejä.

Enontekiön kunta tarjoaa lukiolaisille maksuttoman oppilaskuljetuksen pääsääntöisesti perusopetuksen oppilaskuljetuksen yhteydessä.

2.1. Harkinnanvarainen oikeus kuljetukseen

Kuljetus voidaan myöntää lyhyillekin matkoille harkinnanvaraisesti erillisestä anomuksesta, milloin matka katsotaan oppilaan ikä huomioiden vaaralliseksi, vaikeaksi tai rasittavaksi. Harkinnanvaraisen kuljetuksen tarpeen arviointi tehdään kunnan opetustoimessa.

2.1.1. Matkan vaarallisuus

Ensisijainen lähtökohta arvioinnissa on lapsen turvallisuus (huomioidaan esim. katuvalaistus, kevyen liikenteen väylät, pientareiden leveys, rekkaliikenteen määrä, petoeläimet jne.).

Oppilaan voidaan kuitenkin edellyttää kulkevan kohtuullisen matkan vaaralliseksi luokitellun tien varressa pysäkillä. Kohtuullinen matka katsotaan tapauskohtaisesti, ottaen huomioon tien olosuhteet sekä oppilaan ikä. Oppilaan voidaan edellyttää myös vaaralliseksi luokitellun tien ylittäminen pysäkillä/pysäkiltä, silloin kun ylittäminen tapahtuu säännöllisesti tutussa kohdassa. Kouluauton kuljettajan tulee varmistaa tien ylitys sekä kyytiin ottaessa ja kyydistä jättäessä. Oppilaat pyritään tilausliikenteessä ottamaan ja jättämään tien turvallisuudelle puolelle, mikäli se on mahdollista

2.1.2. Matkan vaikeus tai rasittavuus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen tai maksaa huoltajalle kuljetusavustusta oppilaan kuljettamisesta, jos esiopetus- tai koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden

perusteella edellyttää asiantuntijan lausuntoa. Lausunnon voi antaa tapauksesta riippuen esim. lääkäri tai psykologi. Lausunnosta on ilmevä kuljetustarpeen syy, perustelu, tarvittava kuljetusmuoto ja ajanjakso.

Ensisijainen kuljetusmuoto on reittiliikenne tai tilauslinja-auto ellei lausunnon perustelut vaadi taksin käyttöä tai erilliskuljetusta. Jos kuljetus ei ole kohtuullisesti järjestettävissä, kunta voi tarjota kuljetusavustusta (saattoavustus).

2.2 Matkan mittaaminen

Varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan kodin ja koulun välistä matkaa. Matka mitataan kotiportilta koulun portille lyhintä jalankulkukelpoista reittiä pitkin. Talvisaikaan jalankulkukelpoiseksi reitiksi katsotaan talvihoidettu kevyenliikenteen väylä tai autotie. Mikäli oppilas voi kulkea matkansa joko kevyenliikenteen väylää tai autotietä pitkin, katsotaan koulumatkaksi lyhin reitti. Kotiportilla tarkoitetaan oman pihan ja pihatien liittymää. Koulun portilla tarkoitetaan koulun pihan ja kouluun johtavan tien liittymää. Matkan mittaa koulutoimi Google Maps -karttaohjelmaa käyttäen.

2.3 Kuljetuksen järjestäminen

Kuljetuksissa käytetään ensisijaisesti yleisiä kulkuneuvoja. Oppilas voi joutua käyttämään eri kuljetusmuotoja (taksi, linja-auto).

2.4 Odottaminen

Aikataulusta johtuen oppilas voi joutua odottamaan koulun alkua kuljetuksen jälkeen tai kuljetusta koulun jälkeen. Odotusajat perusopetuslain mukaisesti.

Koulumatkan kesto odotuksineen ja kävelymatkoineen voi olla enimmillään:

- Alle 13 v 2,5 h
- Yli 13 v (lukuvuoden alkaessa) 3 h

2.5 Kuljetusavustus

Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona oppilaalle voidaan myöntää kuljetusavustus (saattoavustus). Avustus myönnetään anomuksesta valtion matkustussäännön kilometrikorvaustaksan mukaan.

2.6 Tapaturmista aiheutuneet kuljetukset

Esiopetuksessa tai koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa tai matkalla sattuneen tapaturman aiheuttamasta kuljetustarpeesta ja sen kustannuksista vastaa kunta. Huoltajan järjestäessä kuljetuksen, hän voi hakea kuljetusavustusta kunnalta. Oppilaan vapaa-ajalla sattuneiden tapaturmien aiheuttamista kuljetustarpeista vastaa kunta. Kunta järjestää kuljetuksen vain lääkärintodistuksen perusteella. Kuljetus pyritään mahdollisuuksien mukaan sovittamaan olemassa oleviin kuljetusvuoroihin.

2.7 Sairastuminen kesken koulupäivän

Mikäli oppilas sairastuu kesken koulupäivän, huoltaja vastaa hänen kuljettamisestaan kotiin.

2.8 Ohjattuun aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat kuljetusoppilaat

Oppilaskuljetusta ei järjestetä aamupäivätoimintaan tultaessa eikä iltapäivätoimintaan osallistumisen jälkeen.

2.9 Tukiopetukseen tai jälki-istuntoon osallistuvat oppilaat

Mikäli oppilaalle järjestetään tukiopetusta tai oppilas määrätään jälki-istuntoon, pyritään toiminta järjestämään ensisijaisesti niin että oppilas pääsee lähtemään myöhemmällä kuljetuksella. Toissijaisesti kuljettaminen tapahtuu huoltajan toimesta.

2.10. Muu peruste

Tilapäiset luonnonolosuhteet (pakkanen, kelirikko, lumimyrsky jne.) eivät oikeuta koulukuljetusetuun.

3. TEHTÄVÄT JA OHJEET

Kuljetusten turvallisuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi noudatetaan seuraavia periaatteita.

3.1 Oppilaan ja huoltajan muistilista

- Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Enontekiön kunta painottaa vanhempien vastuuta lastensa koulu- ja esiopetusmatkoista. Vanhempien on opastettava ja neuvottava ja tarpeen mukaan kuljettava mukana ja saatettava lasta, kunnes hän oppii itse kulkemaan ja huomioimaan liikennettä. Koulukuljetuksessa olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti autoon ja autosta kotiin.
- Ole ajoissa pysäkillä/hakupaikalla. Autonkuljettajalta voi tiedustella, milloin auto aikataulun mukaan on pysäkilläsi. Koulutaksin ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy pysäkiltä.
- Käytä heijastinta, näin autat kuljettajaa huomaamaan sinut pysäkiltä ja vältyt myös mahdollisilta vaaratilanteilta.
- Liittymäkuljetuksessa olevien tai reitin päätepisteessä tai erillisen piston päässä asuvien oppilaiden huoltajien on hyvä ilmoittaa kuljettajalle hyvissä ajoin (äkillisissä sairastumisissa ennen linjan lähtöä) jos oppilas ei tule kyytiin. Näin vältetään turhalta ajolta.
- Pidemmistä ja pysyvistä kuljetusmuutoksista huoltajan tulee ilmoittaa opetustoimeen.
- Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin.
- Kouluautossa saa kuljettaa vain sellaisia urheiluvälineitä joita tarvitaan liikuntatunneilla tai muuten koulun ilmoittamissa poikkeustapauksissa.

3.2 Koulun muistilista

- Koulut huolehtivat, että oppilaat saavat tiedot toiminta-ajoista ja kuljetusjärjestelyistä. Kukin koulu voi antaa tätä ohjetta täydentäviä lisäohjeita kuljetusoppilaiden huoltajille ennen uuden lukuvuoden alkua tai sen aikana.
- Koulut järjestävät kuljetusoppilaiden valvonnan tiloissaan mahdollisena kuljetusten odotusaikana.

- Koulut tiedottavat kuljetuksissa ilmenneistä puutteista ja toimimattomuudesta opetustoimelle.

3.3. Kuljettajan/liikennöitsijän muistilista

- Oppilaat otetaan kyytiin ja jätetään kyydistä sovitussa paikassa.
- Kuljetus tapahtuu sovitun aikataulun mukaisesti. Taksi ei saa ohittaa pysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät pysäkiltä tulevat oppilaat ole mukana.
- Kuljettaja varmistaa, että kaikki oppilaat ovat kyydissä ja kaikilla on turvavyöt kytkettyinä ennen kuin lähtee liikkeelle.
- Kuljettaja huolehtii, että järjestys säilyy autossa kuljetuksen aikana. Toistuvissa häiriötapauksissa on otettava yhteys oppilaan vanhempiin.
- Kuljettajalle kuljetusta varten annettavat oppilastiedot ovat tarkoitettu tiedoksi ainoastaan kuljettajalle. Kuljetettaviin ja heidän perheisiinsä liittyvä asiat ovat salassa pidettävää tietoa.

4. POIKKEUSTILANTEET

4.1 Onnettomuus

Enontekiön kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat ja opiskelijat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opintoretkeä yms. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata. Jos oppilas jää pois koulukuljetuksista tai nousee koulukuljetuksiin muualla kuin koulukuljetussuunnitelmiin merkityssä kuljetuspisteessä, vakuutusyhtiö ei korvaa matkalla sattuneita tapaturmasta aiheutuneita kuluja. Vakuutus kattaa vain suorat matkat koululle ja kotiin.

Liikennöitsijän vakuutus korvaa vahingot, jotka ovat liikennöitsijän vastuulla.

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on liikennöitsijä velvollinen tiedottamaan koululle ja oppilaiden huoltajille asiasta.

4.2. Linja-auto tai taksi ei saavu pysäkillä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että linja-auto tai taksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Oppilaan tulee odottaa pysäkillä kohtuullisen (väh. 30 min.) ajan. Tämän jälkeen voi olettaa, että vuoro on jostain syystä peruuntunut ja korvaavia kyytjärjestelyjä voit tiedustella koululta. Oppilas voi myös itse soittaa suoraan liikennöitsijälle ja näin saada tietoa ongelmasta ja lisäohjeita. Pääsääntö on se, että peruuntuneen kyydin liikennöitsijä korvaa mahdollisimman nopeasti.

4.3 Vahinko- ja ilkivaltatapaukset

Kunta ei korvaa oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttamaa ilkivaltaa. Huoltaja on velvollinen korvaamaan lapsensa aiheuttamat vahingot suoraan liikennöitsijälle. Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään.

5. KOULUKULJETUSTEN YHTEYSTIEDOT

5.1 Enontekiön kunta

Opetustoimi
Ounastie 165
99400 Enontekiö
Rehtori 040-547 4938
Toimistos sihteeri 040-357 9907

5.2 Päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit

Hetan päiväkotiki Riekkö:
Miessi (saamenkielinen) 040-771 1654
Pulmunen (pienien osasto) 040-124 2462
Kuukkeli (isojen osasto) 0400-788 210

Ryhmäperhepäiväkodit:
Peltovuoma 040-860 4555
Saana 040-5190 446
Touhula 040-849 5062

5.3 Perusopetuksen koulut, Enontekiön erälukio, esikoulut

Hetan yhtenäinen peruskoulu ja Enontekiön erälukio
Puistomäentie 3
99400 Enontekiö
Rehtori 040-547 4938
Apulaisjohtaja 040-143 8943

Karesuvannon koulu
Syväjärventie 10
99470 Karesuvanto
050-539 9306

Kilpisjärven koulu
Tsahkalluoktantie 1
99490 Kilpisjärvi
040-487 6981